

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/50/2025
Identifikačné číslo spisu:	7125210578
Dátum vydania rozhodnutia:	09.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7125210578.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Jany Hullovej, v právnej veci žalobcu KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Mlynské nivy 7816/16, 821 09 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpeného advokátskou kanceláriou FELIX NEUPAUER & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 7325/14, 811 08 Bratislava, IČO: 56 711 832, proti žalovanému NORTH EAST, s.r.o., so sídlom Kúpeľná 3, Prešov 080 01, IČO: 46 124 969, o zaplatenie 382,31 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25Cb/76/2025, o nesúhlase Okresného súdu Prešov s postúpením sporu Mestským súdom Košice vedeným pod sp. zn. 43Cb/58/2025, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Prešov.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice listom z 26. júna 2025 postúpil spor pred ním vedený pod sp. zn. 43Cb/58/2025 Okresnému súdu Prešov ako súdu kauzálnu príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie podľa § 22 písm. e) CSP zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 40 a § 43 ods. 1 CSP. Mestský súd Košice svoje postúpenie sporu dôvodil tým, že CSP nemá žiadne špeciálne ustanovenia, podľa ktorých by sa určil kauzálnu príslušný súd v prípade, ak nie je zároveň aj miestne príslušným súdom, a teda určujúcim je, do ktorého obvodu kauzálnu príslušného súdu (obvodu krajského súdu) spadá inak všeobecne určený miestne príslušný súd. Pri existencii kauzálnu príslušnosti je tak podľa Mestského súdu Košice miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálnu príslušným v danej veci.

2. Okresný súd Prešov vychádzajúc z ust. § 13, § 15 ods. 1, § 22 písm. b), § 36 ods. 2, § 40, § 41 a § 43 CSP s postúpením veci Mestským súdom Košice nesúhlasil a dňa 16. júla 2025 doručil Krajskému súdu v Prešove súdny spis na rozhodnutie o príslušnosti podľa ust. § 43 ods. 2 CSP. Poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 22 písm. b) CSP je na konanie v obchodnoprávných sporoch príslušný v rámci obvodu Krajského súdu v Košiciach Mestský súd Košice ako kauzálnu príslušný súd v obchodnoprávných sporoch. Na tom základe sa domnieval, že vec mu bola zrejme postúpená z dôvodu

jeho kauzálnej príslušnosti, avšak primárne miestnej príslušnosti, nakoľko žalovaný má sídlo v Prešove spadajúcom do obvodu Krajského súdu v Prešove. V danej súvislosti však podotkol, že vec bola postúpená bez predošlej námietky žalovaného pri jeho prvom úkone námietku miestnej nepríslušnosti súdu prejednávajúceho vec, čím podľa jeho názoru, poukazujúc na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Ncb/5/2023 zo dňa 26.10.2023 a sp. zn. 4Ncb/2/2024 zo dňa 23.04.2024 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Ndc/6/2019 zo dňa 30.5.2019, Mestský súd Košice nebol oprávnený vec postúpiť.

3. Krajský súd v Prešove predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z dôvodu svojho nesúhlasu s postúpením sporu na rozhodnutie o príslušnosti z dôvodu, že podľa názoru Krajského súdu v Prešove sporná otázka medzi súdmi nižšieho stupňa, nie je otázka miestnej príslušnosti súdov, kedy by bol Krajský súd v Prešove podľa ust. § 43 ods. 2 CSP príslušný ako nadriadený súd Okresnému súdu Prešov. Ako spornú videl Krajský súd v Prešove otázku ich kauzálnej príslušnosti, teda či pre konania v obchodnoprávných sporoch je kauzálny príslušný hociktorý zo súdov určený v ust. § 22 CSP, teda taký súd prvej inštancie, ktorému bola doručená žaloba, alebo súd určený v ust. § 22 CSP, ktorý je zároveň miestne príslušným súdom resp. v obvode, ktorého sa nachádza miestne príslušný súd žalovaného určený podľa ust. § 13 až § 21 CSP.

4. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednávania sporu.

7. Podľa § 22 písm. b) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

8. Podľa § 22 písm. e) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Mestskému súdu Košice v zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP, vzhľadom na predloženie sporu o kauzálnej príslušnosti bez rozhodnutia zo strany Krajského súdu v Prešove podľa ust. § 43 ods. 1 CSP, predloženie sporu Krajským súdom v Prešove, ako aj nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením mu veci Mestským súdom Košice prejednal a dospel k záveru, že predloženie sporu Krajského súdu v Prešove najvyššiemu súdu je dôvodné, avšak nesúhlas Okresného súdu Prešov s postúpením sporu nie je dôvodný, pričom tento tak zostáva príslušným na prejednanie a rozhodnutie v predmetnom spore.

10. Z predloženého nesúhlasu s postúpením sporu a ďalšieho obsahu spisu je zrejmé, že tak Mestský súd Košice, ako ani Okresný súd Prešov, nenamietali povahu sporu, teda či je predmetom sporu nárok vyplývajúci z obchodnoprávneho alebo občianskoprávneho vzťahu. Zo súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou Mestskému súdu Košice dňa 20. júna 2025 domáha od žalovaného zaplata sumy 382,31 eur spolu s 8 % úrokom z omeškania ročne od 9. marca 2023 do zaplata z dôvodu, že žalovaný nezaplatil poisťné podľa poisťnej zmluvy, preto poisťenie zaniklo v zákonnej lehote podľa ust. § 801 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“), a teda podľa ust. § 803 ods. 1 OZ má žalobca právo na poisťné za dobu do zániku poisťenia, ktorého zaplata sa v tomto súdnom spore domáha.

11. Dotknuté prvoinštančné súdy avšak namietli svoju príslušnosť na konanie a rozhodnutie v danej veci. Mestský súd Košice namietal svoju kauzálnu príslušnosť z dôvodu sídla žalobcu v obvode Okresného súdu Prešov, podľa názoru ktorého sú kauzálné príslušné oba súdy a sporná zostáva miestna príslušnosť súdov (na základe sídla žalovaného), skúmanie ktorej Mestským súdom Košice, za účelom následného určenia kauzálnej príslušnosti považoval Okresný súd Prešov za nesprávne kvôli absencii vznesenia námietky miestnej nepríslušnosti zo strany žalovaného. Domnievajúc sa tak, že ide o spor o miestnu príslušnosť, predložil Okresný súd Prešov vec na rozhodnutie o príslušnosti Krajskému súdu v Prešove ako svojmu nadriadenému súdu (§ 43 ods. 2 CSP).

12. Vychádzajúc z obsahu predloženého spis sa najvyšší súd stotožňuje s názorom súdov nižších stupňov, že v predmetnej veci ide o obchodnoprávny spor.

13. Najvyšší súd má zároveň za to, že predmetom sporu o príslušnosť medzi Okresným súdom Prešov a Mestským súdom Košice je kauzálna príslušnosť a tú súd skúma podľa § 40 CSP aj bez námietky strany sporu, pričom kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch môže súd skúmať iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu. Táto podmienka pre skúmanie kauzálnej príslušnosti bola v danom prípade splnená.

14. Najvyšší súd tak súhlasí s postupom Mestského súdu Košice, keď určil ako kauzálny príslušný súd na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu Okresný súd Prešov.

15. Ako vyplýva z § 22 písm. b) CSP Mestský súd Košice je príslušným na konanie v obchodnoprávných sporoch len pre obvod Krajského súdu v Košiciach. Podľa § 22 písm. e) CSP Okresný súd Prešov je príslušným na konanie v obchodnoprávných sporoch len pre obvod Krajského súdu v Prešove.

17. Najvyšší súd v predloženom spore o príslušnosť pri rozhodovaní rešpektoval doterajšiu súdnu prax, podľa ktorej správne určenie konkrétneho z viacerých kauzálnych príslušných súdov (tu podľa § 22 CSP) pre rozhodovanie obchodnoprávných sporov v prvej inštancii je podmienené určením inak miestne príslušného súdu a následným zistením, do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takýto za iných okolností miestne príslušný súd spadá. „Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálny príslušný súdom, resp. do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takto určený miestne príslušný súd patrí“ (5Ndc/15/2021, 1Ndc/7/2024, 5Ndob/2/2019). Najvyšší súd dodáva, že samotné zisťovanie správneho obvodu kauzálny príslušného súdu, podľa kritérií, ktoré sa zhodujú s kritériami miestne príslušného súdu, neznamená, že sa má uplatňovať postup podľa § 41 CSP, stanovený len pre úpravu miestnej príslušnosti, resp. výlučnej miestnej príslušnosti. Určujúca je vždy kauzálna príslušnosť so stanoveným obvodom tohto súdu, pre ktorú platí ustanovenie § 40 CSP.

18. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

19. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

20. Pre určenie všeobecne miestne príslušného súdu v prípade žalovanej právnickej osoby je rozhodujúce jej sídlo (§ 13 a § 15 ods. 1 CSP). V danom prípade má žalovaný sídlo v Prešove.

21. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), sídlom Krajského súdu v Košiciach je mesto Košice; jeho obvod tvoria obvody Mestského súdu Košice, Okresného súdu Michalovce, Okresného súdu Rožňava, Okresného súdu Spišská Nová Ves a Okresného súdu Trebišov.

Podľa § 3 ods. 5 tohto zákona sídlom Krajského súdu v Prešove je mesto Prešov; jeho obvod tvoria obvody Okresného súdu Bardejov, Okresného súdu Humenné, Okresného súdu Poprad, Okresného súdu Prešov, Okresného súdu Stará Ľubovňa a Okresného súdu Vranov nad Topľou.

22. Podľa najvyššieho súdu je tak namieste argumentácia Mestského súdu Košice, a síce, že pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálne príslušným v danej veci a keďže CSP nemá žiadne špeciálne ustanovenia, podľa ktorých by sa určil kauzálne príslušný súd v prípade, ak nie je zároveň aj miestne príslušným súdom, určujúcim bude, do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu (obvodu krajského súdu) spadá inak všeobecne určený miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť tak v tomto prípade nahradí miestnu príslušnosť. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálne príslušným, prípadne do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu takto určený miestne príslušný súd spadá. Najvyšší súd v danej súvislosti poukazuje tiež na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 9Ndc/12/2020 z 23. septembra 2020.

23. Zároveň má najvyšší súd za potrebné zdôrazniť skutočnosť, že miestna príslušnosť v zmysle § 15 ods. 1 CSP je daná v prípade právnickej osoby ako žalovaného jeho sídlom, pričom toto určenie nemôže byť následne menené s poukazom na § 36 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých sa konanie uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný, pričom sa príslušnosť určuje podľa okolností v čase začatia konania a takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

24. Najvyšší súd uzatvára, že sídlo žalovaného je Kúpeľná 3, Prešov 080 01, preto je podľa § 15 ods. 1 CSP v spojení s § 22 písm. e) CSP na konanie miestne a kauzálne príslušný Okresný súd Prešov, ako súd kauzálne príslušný pre obvod Krajského súdu v Prešove, do ktorého kraja sídlo žalovaného spadá.

25. Najvyšší súd tak záverom konštatuje, že s poukazom na vyššie uvedené je nesúhlas Krajského súdu v Prešove s postúpením mu sporu na rozhodnutie o príslušnosti, dôvodený zo strany Okresného súdu Prešov sporom o miestnu príslušnosť, dôvodný.

26. Okrem toho najvyšší súd ako spoločne nadriadený súd kompetentný na rozhodnutie o príslušnosti tak záverom tiež konštatuje, že nesúhlas Okresného súdu Prešov nie je dôvodný a rozhodol, že kauzálne príslušným na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu je Okresný súd Prešov.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.